

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

Ročník XIV.

č. 1 (154)

Pripravil Ivan GAJDIČIAR st.

Životný príbeh Matúša Chromíka, ktorý sme v závere minulého roka uverejnili na pokračovanie, čitateľov zaujal. Spolok má vo svojom archíve spracovaných viacero ďalších, z ktorých časť už bola publikovaná, časť je pripravená do tlače, ďalšie sa pripravujú. Súdiac podľa ohlasov a vyslovených želaní čitateľov, rozhodli sme sa v tomto „seriáli“ v roku 2012 pokračovať. Postupne prinesieme portréty, osudy a životné príbehy niektorých Turzovčanov, spracovaných za účasti a pomoci ich rodín, potomkov a spomienok súčasníkov. Niektoré sú mimoriadne zaujímavé a majú značnú vypovedaciu hodnotu o tom, ako sa formovala a čím žila miestna spoločnosť Turzovčanov v jednotlivých obdobiach. Iné sú na pohľad možno menej atraktívne, až „tuctové“, ale jedno majú spoločné. Sú skutočné, pravdivé a vo svojom čase tvorili časť histórie Turzovky, ktorú sa Spolok snaží priblížiť súčasníkom vo všetkých jej podobách.

FRANTIŠEK KORENÝ (Očko) mäsiar a údenár

sklenenú náhradu a na „vystrelenom“ oku radšej nosil čiernu pásku, čo mu okamžite prívodilo prezývku „Očko“. Neskôr svoju celoživotnú prezývku, s ktorou sa stal známym v blízkom i vzdialenom okolí ešte „potvrdil“ svojou mimoriadnou vášňou pre kartovú hru rovnakého mena.

Tovarišom sa stal v roku 1915, dva roky pracoval ako údenár v Zywci a Krakove a ďalších 5 rokov v Budapešti, v továrni na výrobu salámy. V tých rokoch získal bohaté vedomosti a skúsenosti z výroby poľských a maďarských mäsových špeciálie a známych údenárskych výrobkov. Medzitým, v roku 1916 sa v Budapešti oženil s Máriou Konkolovou z Bialska - Bialej - vid' svadobné foto.

Neskôr často spomínal, že počas prvej svetovej vojny bol v Budapešti problém získať chlieb a veľakrát musel pristúpiť na výmenu - bochník chleba za „stanglu“ salámy. Jeho úmyslom bolo ušetriť čo najviac peňazí a neskôr podnikat, ale v tomto mu osud

naklonený nebol. Po prvej svetovej vojne v Budapešti pri výmene a znehodnotení peňazí prišiel nielen o svoje úspory, ale aj o ilúzie a perspektívu podnikat. Rezignoval na dovtedy vedený úsporný spôsob života a po ťažkej práci v továrni sa už radšej venoval svojim koníčkom - očku, mariášu, ferblu, pivečku s rumom a obľúbeným cigarám.

Po návrate z Budapešti pracoval ako

majster údenár vo Velkomäsiarstve a údenárstve pánov Mageru a Bucku v Žiline (1922 - 1945), potom v mäsových závodoch v Čadci (1946 - 1960). Svoje skúsenosti z výroby údenín v Poľsku a Maďarsku tak bohato zúročil nielen ich postupným skvalitňovaním vo veľkovýrobe, ale v Žiline i v Čadci mal podiel aj na zavádzaní nových receptúr a nových výrobkov do predaja.

V Turzovke, kde trvalo žil bol svojráznou osobnosťou, ktorá vošla do pamäti všetkých súčasníkov. Napriek svojim „záľubám“ nikdy nebol vážnejšie nemocný a dožil sa veku 83 rokov. Zomrel v Bratislave 24. 5. 1977.

Jeho syn, pplk. PhDr. František Korený žije v Bratislave, je členom nášho Spolku, vlni oslávil 85. narodeniny a zveril nám, čo mu otec povedal krátko pred smrťou: „Ťažko som pracoval. Čo som zarobil, o to som po vojne prišiel. No za to všetko som si užil a za ničím nebanujem.“

Od smrti Františka Koreného, prezývaného „Očko“ uplynie v máji t.r. 35 rokov.

Narodil sa 12. 11. 1894 v Turzovke, otec bol mäsiarom, matka v domácnosti. Bol predurčený pokračovať v tradičnom rodinnom remesle, preto ho dali do učenia v poľskom Zywci. Učil sa aj v Bialska - Bialej, čo sa v čase vtedajšej monarchie považovalo za dobrý základ a vhodné východisko pre tovarišskú vandrovku. Osudnými sa mu stali Vianoce v roku 1908. Sviatok Božieho narodenia, keď spolu s kamarátmi strieľali zo špuntoviek sa pre neho skončil veľmi nešťastne. S úrazom ľavého oka ho previezli do nemocnice v Českom Těšine, kde mu ho vyoperovali. Odmietol jeho

Stretnutie rodín Korených, Chrobákových a Jakubkových v Turzovke r. 1925.
Zľava M. Chrobáková, rod. Korená, F. Korená, rod. Chudejová, M. Korená (manžalka F.K.), Američanka M. Jakubková, K. Jakubková (Eduška), Š. Korená, A. Chrobáková.

BLAHOŽELÁME

V januári 2012 oslavia okrúhle a polokrúhle narodeniny členovia nášho Spolku

PAVOL DEDIČ
Klokočov

Mgr. ANDREJ GERNÁT
Turzovka

JUDr. LADISLAV POLKA
Bratislava

Želáme im všetko najlepšie, hlavne pevné zdravie a v ďalších rokoch života veľa šťastia, úspechov a rodinnej pohody.

V závere minulého roka i začiatkom tohto nového prišlo na adresu Spolku veľa mailov, listov, pohľadníc, blahoželaní a gratulácií. Ich odosielateľmi boli okrem členov aj sponzori, spolupracujúce inštitúcie, organizácie, umelecké kolektívy, naši priaznivci a sympatizanti. Za vinše a dobroprania všetkým úprimne ďakujeme. Rovnako aj my želáme každému len to najlepšie v presvedčení, že vzájomná úcta a dobroprajnosť sú prvým predpokladom k úspešnej spolupráci so všetkými, čo o ňu majú záujem, usilujú o ňu, alebo ju neustále upevňujú a rozširujú. Aj v tomto roku sa budeme usilovať, aby sme do nás vkladajú a preukazujú dôveru nesklamali.

POTEŠILO NÁS

- že Spolok aj pre tento rok **splnil všetky podmienky** na to, aby sa mohol stať prijímateľom 2% podielu zaplatených daní z príjmov právnických a fyzických osôb a už na budúci mesiac sa na tomto mieste budeme môcť obrátiť na čitateľov KYSÚC s výzvou, aby do príslušnej kolónky daňového priznania za rok 2011 uviedli meno nášho občianskeho združenia
- že neustále **narastá počet návštevníkov našich webových stránok** spolu s počtom štátov sveta, odkiaľ pochádzajú. Pri uzávierke tohto čísla dosiahol počet originálnych IP adries číslo 10. 400 a počet štátov sa zvýšil na 52.
- že návštevníci Vianočných trhov 2011 v Turzovke mali možnosť pozrieť si prvú časť **BESKYDSKÉHO BETLEHEMU**, ktorý sa počas troch rokov zhotovuje počas nami organizovaného rezbárskeho plenéru „Drevené tajomstvá“
- že v **predvianočnom období stúpol záujem o knižné publikácie** vydané našim Spolkom a značne „pohol“ ich skladovými zásobami

Aktuálne informácie o činnosti nášho Spolku nájdete na webových stránkach:

www.spolokpriatelovturzovky.sk